

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
SZKOŁA PODSTAWOWA W ŁĄCZNIE**

Przedmiotowe zasady oceniania są zgodne z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania zawartymi w Statucie Szkoły Podstawowej im. w Łącznie oraz z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019r. r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

Celem nauczania wiedzy o społeczeństwie jest:

- ✓ zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z kraju i ze świata,
- ✓ rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową,
- ✓ kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich,
- ✓ kształtowanie szacunku do własnego państwa i symboli narodowych,
- ✓ dostarczanie wzorców osobowych, wprowadzanie ucznia w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu uczciwego, aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

I Cele PZO:

1. Wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowości ucznia.
2. Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej.

II Zasady PZO:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z wiedzy o społeczeństwie oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Każda ocena jest opatrzona komentarzem nauczyciela – ustnym lub pisemnym.
3. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
4. Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową.
5. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i ponadpodstawowy.
6. Wymagania ponadpodstawowe zawierają w sobie wymagania podstawowe. Aby zaliczyć poziom ponadpodstawowy, należy najpierw osiągnąć poziom podstawowy.
7. Stosuje się sześciostopniową skalę ocen.
 1. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne wystawia się wg następującej skali:

celujący	6
bardzo dobry	5
dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

2. Częstkowe oceny bieżące wystawia się wg następującej skali:

celujący	6 cel.;
bardzo dobry	5 bdb.;
dobry	4 db.;
dostateczny	3 dst.;
dopuszczający	2 dp.;
niedostateczny	1 ndst.

3. Przy ocenie prac pisemnych stosuje się skalę procentową:

100% - 96%	- celujący
95% - 87%	- bardzo dobry
86% - 71%	- dobry
70% - 50%	- dostateczny
49% - 31%	- dopuszczający
30% - 0%	- niedostateczny

4. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się, oprócz skali ocen jak w ust. 11, stosowanie przy ocenach plusów (+) i minusów (-). Trzy „minusy” skutkują oceną niedostateczną, trzy „plusy” oceną bardzo dobry.
5. Oceny są jawne, obiektywne, umotywowane i systematyczne.
6. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać z całą klasą, to powinien uczynić to w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły, po uprzednim zapoznaniu się z wymaganiami.
7. Uczeń ma tylko jeden raz prawo do poprawy pracy klasowej, w terminie dwóch tygodni od rozdania prac.
8. Każdy uczeń ma obowiązek napisania pracy długoterminowej i oddania jej w ustalonym przez nauczyciela terminie.
9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie odda pracy na czas, ma prawo do przedłużenia terminu oddania pracy po uzgodnieniu tego z nauczycielem.
10. Uczeń, który nie wywiąże się z obowiązku napisania pracy i nie skorzysta z terminu dodatkowego, utraci szansę na zdobycie oceny pozytywnej, a zaniedbywanie przez niego obowiązków zostaje odnotowane w dzienniku i ma wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
11. Zapowiedziane prace pisemne nie powinny być przekładane bez szczególnie ważnych powodów.
12. Ocenioną pracę pisemną uczeń otrzymuje nie później niż czternaście dni od jej napisania, w sytuacjach losowych dopuszcza się przeniesienie terminu zwrotu prac o czas nieobecności nauczyciela.
13. Pisemne prace domowe – zadania z zeszytu ćwiczeń, z podręcznika lub inne zadane przez nauczyciela uczeń obowiązany jest wykonać na kolejną lekcję. Jej brak uczeń może zgłosić bez konsekwencji 2 razy w semestrze, kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczny. Częściowy brak pracy domowej zaznaczany jest „minusem”. Trzy „minusy” skutkują oceną niedostateczny. Brak zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń jest równoznaczny z brakiem pracy domowej. Nieprzygotowanie do lekcji bez żadnych sankcji nie dotyczy :
 - zapowiedzianych sprawdzianów, prac klasowych;
 - prac domowych, które zostały zadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, np. prac projektowych.
14. Brak przygotowania do lekcji zaznaczane jest minusem (-). Trzy minusy równają się ocenie niedostatecznej, przy czym nie jest to ocena wiedzy czy umiejętności, lecz jedynie informacja o pilności ucznia.

15. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna.
16. Uczeń winien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją, gdy uczeń nie zgłosi braku pracy domowej, nie może wykorzystać nieprzygotowania bądź minusa, otrzymuje ocenę niedostateczną.
17. Pisemne prace domowe uczniowie powinni napisać czytelnie i estetycznie. Prace nieczytelne nie będą sprawdzane.
18. Zeszyt przedmiotowy powinien być prowadzony systematycznie i starannie.
19. Pracą domową jest również przeczytanie tekstu z podręcznika. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowania niewykonanie jej skutkuje oceną niedostateczną.
20. Nauczyciel ma prawo podwyższyć ocenę semestralną lub roczną o jeden stopień uczniowi, który był aktywny podczas lekcji, inicjował przedsięwzięcia innowacyjne: wystawa, projekt naukowy, prezentacja multimedialna, przygotowywał systematycznie „prasownik”, z sukcesami brał udział w konkursach poszerzających wiedzę ujętą programem, działał aktywnie w wolontariacie, Samorządzie Uczniowskim, Ochotniczej Straży Pożarnej, stowarzyszeniach, fundacjach.
21. Uczeń pracuje systematycznie przez cały rok, nie ma możliwości poprawiania ocen, oprócz zagrożenia oceną niedostateczną, przed planowaną klasyfikacją śródroczną i roczną.
22. W sytuacji, gdy nauczyciel potwierdzi, iż praca domowa jest niesamodzielna, np. przepisana z Internetu, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
23. Wszelkie wyjątkowe sytuacje nieujęte w PZO rozstrzygane są na płaszczyźnie uczeń – nauczyciel – rodzic.
24. Szczegółowe kryteria oceniania na poszczególne stopnie z wiedzy o społeczeństwie wraz ze szczegółowymi wymaganiami edukacyjnymi - załącznik nr 1.

III Obszary aktywności podlegające ocenie

1. Wypowiedzi ustne:

- ✓ kilkudzaniowa wypowiedź,
- ✓ prezentacja/przemówienie,
- ✓ głos w dyskusji (trafna rzeczowa argumentacja).

2. Wypowiedzi pisemne:

- ✓ Kilkudzaniowa wypowiedź,
- ✓ Rozwiązanie wskazanych zadań, wykonanie ćwiczeń,
- ✓ Redagowanie dłuższych form wypowiedzi.

3. Udział w konkursach przedmiotowych.

5. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

6. Wykonywanie dodatkowych prac domowych (tzw. prac dla chętnych).

7. Udział w przedstawieniach bądź uroczystościach, przygotowanie i prowadzenie fragmentów lekcji itp.

8. Projekt edukacyjny szkolne i pozaszkolne.

IV Metody sprawdzania osiągnięć

1. Prace klasowe:

- ✓ sprawdzian wiadomości (test na zakończenie działu) – min. 2 x w semestrze,
- ✓ niezapowiedziane lub zapowiedziane 15-20 min. kartkówki z 3 ostatnich tematów lekcji – wprowadzane w klasach w zależności od potrzeb.

2. Wypowiedzi ustne ucznia.

3. Dłuższa pisemna praca domowa

4. Krótka pisemna praca domowa – w zależności od potrzeb.

5. Zeszyt przedmiotowy.

6. Zadania praktyczne, efekty pracy w grupach – w zależności od potrzeb.

7. Projekt edukacyjny.

8. Praca długoterminowa/referat.

V Ocenianie

1. Kryteria oceniania ucznia:

- ✓ zrozumienie tematu,
- ✓ poprawność merytoryczna wypowiedzi,
- ✓ kompozycja wypowiedzi (spójność wypowiedzi, logika),
- ✓ styl i sposób prezentacji,
- ✓ umiejętność zintegrowania/połączenia wiedzy z różnych dziedzin,
- ✓ poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

2. Kryteria osiągnięć ucznia na poszczególne oceny szkolne:

Ocena niedostateczna (1) – uczeń nie opanował wymagań określonych na ocenę dopuszczającą; wykazuje braki w opanowaniu podstawowych wiadomości; nie potrafi wskazać związków między omawianymi faktami i wydarzeniami; nie podejmuje prób wnioskowania i oceniania lub czyni to nieumiejętnie i z poważnymi błędami; nie chce pracować w zespole, nie wykonuje zadanej pracy; nie angażuje się w działania grupy nawet pod presją jej członków; nie podejmuje próby odpowiedzi.

Ocena dopuszczająca (2) – uczeń potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić niektóre z terminów i zagadnień na lekcjach, potrafi wykonać najprostsze zadania; nie potrafi kojarzyć zagadnień; posługuje się ubogim słownictwem popełnia liczne błędy językowe; nie unika współpracy z grupą, ale nie wykazuje w tym własnej inicjatywy; uaktywnia się tylko na wyraźne polecenie nauczyciela.

Ocena dostateczna (3) – uczeń potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić najważniejsze terminy i zagadnienia, a także wykonywać typowe zadania o średnim stopniu trudności; umie kojarzyć niektóre zagadnienia; nie popełnia zbyt często błędów językowych; aktywnie współpracuje z grupą, wykonując zadania i przygotowując projekty lub prezentacje; czasami sam zgłasza się do odpowiedzi.

Ocena dobra (4) – uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia, potrafi wykonać zadania złożone oraz kojarzyć fakty i formułować własne opinie, wnioski; dba o styl wystąpienia; aktywnie współpracuje z grupą i zachęca innych do aktywności, wspólnie z grupą tworzy projekty i prezentacje; często sam zgłasza się do odpowiedzi.

Ocena bardzo dobra (5) – uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia, a także wątki poboczne omówionych tematów lekcyjnych. Logicznie kojarzy fakty, formułuje własne opinie i wnioski oraz potrafi uzasadnić swoje zdanie. Samodzielnie potrafi korzystać z zasobów Internetu, tworzy prezentacje i wykonuje projekty. Posługuje się bogatym i poprawnym językiem, troszczy się o styl wypowiedzi. Aktywnie współpracuje z grupą, zachęca innych do aktywności i dba o dobrą jakość efektów pracy grupy. Bierze aktywny udział w życiu klasy.

Ocena celująca (6) – uczeń wykazuje się wiedzą i umiejętnościami na stopień bardzo dobry, ale ponadto dysponuje wiedzą dotyczącą wydarzeń aktualnych z kraju i świata. Samodzielnie korzysta z zasobów Internetu, tworzy projekty multimedialne, przygotowuje prezentację. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych wraz z kryteriami oceniania są zawarte w dokumencie: "Zakres dostosowań wymagań edukacyjnych do potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - – załącznik nr 2., 3.

VI Sposób ustalania oceny klasyfikacyjnej rocznej / śródrocznej

1. Zgodnie z terminem umieszczonym w *Statucie szkoły*, rozdz. *Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania* przed rocznym i śródrocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne wpisuje ołówkiem do dziennika przewidywalną ocenę niedostateczną, informując o tym ucznia i wychowawcę klasy.
2. O przewidywanym dla ucznia śródrocznym i rocznym stopniu niedostatecznym i przewidywanej rocznej negatywnej ocenie klasyfikacyjnej zachowania wychowawca klasy informuje ucznia i rodziców przed rocznym i śródrocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej, zgodnie z terminem umieszczonym w *Statucie szkoły*, rozdz. *Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania*. Wychowawca klasy sporządza pisemne zawiadomienie i informuje rodziców ucznia o ocenach niedostatecznych w jeden z wymienionych sposobów:

na zebraniu rodziców, przekazując zawiadomienie za pośrednictwem ucznia (uczeń potwierdzoną kopię zwraca wychowawcy), wzywając do szkoły rodzica ucznia lub wysyłając zawiadomienie pocztą – listem poleconym.

3. Zgodnie z terminem umieszczonym w *Statucie szkoły*, rozdz. *Wewnętrzne Zasady Oceniania* przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciele informują uczniów i wpisują długopisem do dziennika przewidywane dla nich oceny klasyfikacyjne z prowadzonych przez siebie zajęć edukacyjnych, a wychowawca klasy ocenę zachowania.
4. Fakt poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach nauczyciele potwierdzają w dzienniku na stronie osiągnięć ucznia wpisem: „W dniu poinformowano uczniów o przewidywanych ocenach (śródrocznych lub rocznych)”.
5. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych edukacyjnych zajęć edukacyjnych według skali, o której mowa w § 74 oraz § 88 z zastrzeżeniem ust. 4 Statutu Szkoły Podstawowej w Łącznie.
6. Klasyfikacja roczna ucznia z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na okresowym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem indywidualnego programu edukacyjnego opracowanego dla niego na podstawie odrębnych przepisów oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, zgodnie z § 74 i § 88.
7. Uczniowi, który napotkał poważne trudności w nauce, jest zagrożony niedostateczną oceną klasyfikacyjną, szczególnie gdy otrzymał niedostateczną ocenę śródroczną i w drugim półroczu jest zagrożony nieotrzymaniem promocji, Szkoła stwarza szansę uzupełnienia braków. Udziela pomocy w różnych formach, na przykład takich jak:
 1. umożliwienie konsultacji indywidualnych z nauczycielem zajęć edukacyjnych;
 2. udzielenie pomocy w zaplanowaniu własnego uczenia się, podzielenia materiału do uzupełnienia na części;
 3. zlecenie prostych, dodatkowych zadań umożliwiających poprawienie oceny;
 4. wskazanie właściwej literatury;
 5. zorganizowanie pomocy koleżeńskiej;
 6. indywidualne ustalenie sposobu, zakresu wiadomości i umiejętności oraz terminów poprawy uzyskanej śródrocznej oceny niedostatecznej
8. Śródroczną ocenę niedostateczną uczeń powinien poprawić w pierwszym miesiącu zajęć drugiego półroczu na zasadach i formach określonych przez nauczyciela.
9. Uczeń niesklasyfikowany na półroczu z powodu nieusprawiedliwionych nieobecności zobowiązany jest w terminie jednego miesiąca drugiego półroczu uzupełnić braki programowe i na zasadach określonych przez nauczyciela.

VII Tryb odwoływania się od oceny klasyfikacyjnej rocznej / śródrocznej

1. Uczeń lub jego rodzice mogą zwrócić się do nauczyciela o ustalenie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna.
2. Wniosek o ustalenie wyższej niż przewidywana ocena klasyfikacyjna powinien być złożony w formie pisemnej do Dyrektora na 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej z odpowiednim uzasadnieniem.
3. Wniosek powinien zawierać:
 - wskazanie zajęć edukacyjnych, z których miałyby być ustalona wyższa niż przewidywana ocena;
 - ocenę, o którą uczeń się ubiega;
 - okoliczności uzasadniające złożenie wniosku.
4. Dyrektor przekazuje wniosek nauczycielowi. Fakt wpłynięcia wniosku o ustalenie wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.

5. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne jest zobowiązany dokonać analizy zasadności wniosku, o którym mowa w ust. 2.
6. Nauczyciel dokonuje analizy wniosku w oparciu o udokumentowane realizowanie obowiązków ucznia.
7. Ponowne sprawdzenie wiadomości i umiejętności nauczyciel przeprowadza w formie pisemnej i ustnej.
8. Uzasadnienie zmiany lub pozostawienie rocznej przewidywanej oceny nauczyciel motywuje pisemnie i przekazuje Dyrektorowi na dwa dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
9. Nauczyciel informuje jednocześnie ucznia i jego rodziców o podjętej decyzji. Fakt ten odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
10. W przypadku ustalenia wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna nauczyciel nanosi zmiany, przekreślając wcześniej ustaloną ocenę, wpisując obok nową ustaloną ocenę. Fakt ten potwierdza własnym podpisem (parafką).
11. Ustalona przez nauczyciela w ten sposób ocena jest ostateczna w tym trybie postępowania.

VIII Ewaluacja PZO

Ewaluacja PZO będzie przeprowadzana po roku pracy. Jej celem będzie sprawdzenie, jak uczniowie i ich rodzice oceniają przedmiotowy system sprawdzania i oceniania wiedzy uczniów i czy sprawdził się on w praktyce szkolnej. Ewentualne zmiany, wynikające z przeprowadzonej ewaluacji będą wprowadzane w cyklu rocznym.

Ewaluacja będzie dokonywana na podstawie obserwacji nauczyciela, uwag ze strony uczniów i rodziców.

Opracowała:
Elżbieta Wilkowska